

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не можуть відшкодувати поглядів Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Невідомі матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно вказує, добувши за адресою коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеків "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Моше Даян — генерал і дипломат

Коли у В'єтнамі продовжувалася затяжна війна і американський в'єтнам не міг дати собі ради з в'єтнамським карликом, то можна було почути від американців саркастичну завагу: "Треба би покласти Моше Даяна, який виграв на нас в'єтнамську війну". Очевидно, американські генерали могли би теж виграти її, якби їм не заважали рух наказів з Вашингтону, де президент Ліндон Джонсон слухав не генералів, а цивільних дорадників, які принципово були проти тієї війни. І Моше Даян, генерал-дипломат, теж не міг успішно діяти, як ізраїльський міністр закордонних справ, коли його прем'єр Менахем Бегін і однодумці Бегіна в уряді внеможливівали йому вести мирові переговори з арабським світом. І тому Моше Даян, людина з хребтом, волів демонстраційно зголосити свою димісію, як піти по лінії найлегшого спротиву і за міністерський титул кринити душою.

Моше Даян — генерал з одним оком, бо друге втратив у розвідчій місії як член протигітлерівського резистансу — здобув собі міжнародне ім'я під час війни молоді ізраїльської держави у 1949 році проти всіх арабських сусідів. Він став на чолі символічного відродженого єврейського народу, який перейшов впровадити сторіччя гену переслідування і фізичного геноциду та який у тих переслідуваннях тільки заставив свою волю — жити і жити у волі. Колиш, бувало, насміхалися з жидів, як найбільших трусів. Новотворений Ізраїль доказав, як може перетворитися психіка народу, коли той нарід має відповідних провідників і сам у своїй масі виявляє міць свого духу.

Коли згідно з т. зв. Декляцією Бальфура, міністра закордонних справ Британії, що була колоніальною державою Палестини, Декляцією, яка визнавала за жиди права до "національного осідку", жиди проголосили свою державу Ізраїль 14 травня 1948 року, араби, які протягом сторіч залили весь Близький Схід, не захотіли з цим погодитися. За першою ізраїльсько-арабською війною, в якій по арабському бою виступили Єгипет, Сирія, Йорданія, Ліван і Саудівська Аравія, прийшли дальші війни у 1967 і 1973 рр. Найсильнішою арабською державою є Єгипет, який теж поновив найбільші жертви в людях і економіці, поки та країна опинилася над берегом господарської руїни. У листопаді 1977 року єгипетський президент Анвар ель-Садат зробив відважний історичний крок: поїхав до Єрусалиму, де визнавав ізраїльську державу і запропонував замирення. Інші арабські держави проголосили Анвара ель-Садата зрадником, проте в самому Єгипті він знайшов повну підтримку в народі. Знайшов теж підтримку від З'єднаних Штатів Америки.

Розпочалися затяжні мирові переговори з активною участю американської дипломатії та самого Президента. Дня 17 вересня 1978 року підписано у Кемпі Дейвід репаратний мир Ізраїля й Єгипту. Проте в самому Ізраїлі існують дві течії: одна примирлива, яка здалася справу, що треба звільнити окуповані у переможних війнах арабські землі і признати арабам, які живуть там суцільною етнічною масою, як не право до державного самовизначення, то бодай широку автономію, та існує теж друга течія — так би мовити, ізраїльських максималістів, які мріють про повернення Ізраїля до величчя його найбільших часів. Вони є проти поступок в користь арабів і, практично, сприяють штучному насаджуванню на окупованих арабських землях — на правому березі Йордану, що належав до Йорданії, і в смузі Газі, — жидівських колоній. Проти такої політики заявився американський уряд і проти неї був ізраїльський міністр закордонних справ Моше Даян. В 24 години після його димісії Найвищий Суд в Єрусалимі визнав за нелегальний, безправний і зайвий з погляду безпеки Ізраїля акт — заснування великої кількості жидівських колоній на обширі 2,270 кв. миль, що їх ізраїльський уряд забрав від приватних арабських власників, і наказав зліквідувати ті оселі до 30 днів.

Димісія Моше Даяна і той присуд Найвищого Суду були важким ударом для уряду Менахема Бегіна. Якщо той неспоступливий прем'єр покинув втримався при владі, то це, правдоподібно, буде тільки на деякий час: міжнародна опінія і натиск від Вашингтону та політичний реалізм наказують зрозуміти, що треба використати добру волю поміркованих арабських кіл і шукати з ними замирення на базі розумного компромісу. Екстремізм у політиці на довгу мету не всилі втримався. Моше Даян, який був переможним полководцем у війнах проти арабів, зрозумів це і переїде до історії не тільки як полководець, але і як розумний державний муж.

Д-р Маруся Бек і д-р Іван Бек — фундатори літературного конкурсу ім. М. Островського

Детройт. — Д-р Маруся Бек і її брат д-р Іван Бек, обидва адвокати в Детройті, повідомили Управу Спільних Українських Журналістів Америки (СУЖА), що вони жертвують 1,000 доларів на конкурс імені Михайла Островського під фірмою СУЖА. Д-р Іван Бек замолоду товаришував з покійним Михайлом Островським і зберіг глибокий сантимент до нього. Д-р Маруся Бек була бач фундаторкою кількох літературних конкурсів, що їх улаштовувало СФУЖО.

Ближчі подробиці про конкурс імені Михайла Островського будуть проголошені згодом, як їх виготовить Управа СУЖА — склад журі, термін надсилання творів і т. п. Тепер устійнено, що конкурс буде стосуватися твору малого формату на межі журналістики і літератури, як: новела, оповідання, нарис, етюд, спогади або репортаж, себто з тієї ділянки творчості, яка була характеристична для Михайла Островського, журналіста й письменника.

М. Бараболяк

БЕЗПЕКА ЄВРОПИ І САЛТ II

(2)

Совіти однак поруч розбудови ядерного потенціалу, не занедбали теж запевнити собі перевагу конвенційними збройними силами, тобто армією, літаками, танками та іншим воєнним реманентом, яким вельє Друга світова війна. І це спонукало Захід схемувати: стратегію в НАТО додумалися, що совіти не мусять атакувати Захід нуклеарними ракетами. Маючи перевагу в Європі сухопутних і повітряних сил майже у відношенні два до одного, вони можуть заатакувати Німеччину і інші країни в такий самий спосіб, як це вчинили Гітлер у 1939 році — а що тоді? Розпутасмо у відповідь нуклеарний геноцид?

Голосно говорив про те колишній державний секретар Генрі Кіссінджер на конференції НАТО у Брюсселі минулого місяця. Він сказав, що американська нуклеарна "парасола" не забезпечує вже нині Західної Європи перед союзовою агресією на випадок, коли б совіти заатакували ту Європу конвенційними збройними силами. Американські нуклеарні ракети забезпечують нині американський суходіл перед атакою Кремля. Коли ж, однак, Америка відповіла на рух совітських армій у західному напрямі атакою нуклеарними ракетами на Союзний Союз, то це перемінило б і ЗСА і Зах. Європи у згарище. Рахуючись із такою можливістю і несерйозністю страшенні американською "парасолою", лідери НАТО замешталися, в колах яких стали дискутувати і пригрозити як засіб оборони проти нуклеарної союзової агресії на Європу т. зв. тактичну нуклеарну зброю, тобто ракети середнього засягу.

Тими ракетами можна б поразити просуваючі союзові армії та союзові запліли в сателітських країнах, як теж в Україні, Білорусії і інших західних теренах СРСР. Але має і така оборона перед союзовою не-нуклеарною атакою "достовірність" — "credibility"? Така реакція на союзову агресію розпугала б теж нуклеарний "голокошт". Совіти певно відпалити б би вживаючи свої нуклеарні ракети (головно прецизійні SS 20) середнього і короткого засягу і це обернуло б Європу в пустиню. Зважались би, отже, лідери НАТО вжити проти союзової не-нуклеарної атаки цю "тактичну" нуклеарну зброю? Відповідь на це питання мусить бути негативною. Німеччина і інші країни Західної Європи дорожать своєю незалежністю, але коли б стали перед дилемою — руїна країни чи загилби може половини населення

або союзовська гегемонія — хоч би тільки у формі "фінляндизації", то країни Заходу скорше вибрали б другу альтернативу, і зачали переговори з совітами... З вищесказаного треба зробити один висновок: нуклеарний потенціал (який би він був — сильніший чи слабший) дає Заходові тільки ілюзію безпеки, але не є гарантією дійсної оборони перед есентауальною союзовою агресією. До речі: з союзовою агресією ні в ЗСА, ні в Європі ніхто нині не рахується, бо Захід є під охороною китайського запліли, врешті Союзний Союз має тепер досить клопоту з дотеперішніми підпіними, як Польща, щоб шукати собі нових трудюшів із підкореними народами Заходу. Коли ж так, то чому тільки дискусії у зв'язку з САЛТ II, тоді як нуклеарна зброя неужиточна як коліс газів, а діє тільки як "страшилиця". А "страшаки" лякають тільки доти, доки ніхто не вийде, що то властиво не зброя.

Можна замислювати собі очі, що чим більше Захід набудує нуклеарних ракет чи то далекого засягу, стаціонарних в північно-західній Америці, чи короткого і середнього засягу, якими є або мали б бути вивільнені сили НАТО, то все це блідіє перед суворого дійсності: загроз з Сходу буде існувати доки той Схід має перевагу у збройних силах типу Другої світової війни. А Союзний Союз має перевагу в тому роді зброї в людському елементі. Пару тижнів тому Брежнев на параді з нагоди 30-ліття незалежності Східної Німеччини у Берліні, прикидаючись ягнятком, проголосив світові, що він готовий відтягнути з Східної Європи 20,000 військ, 1,000 танків і не буде впроваджувати в Сх. Німеччину нових ракет середнього засягу. Президент Картер відповів на те, що це ніяка уступка, бо 20 тисяч військ це ніщо в порівнянні з силою союзових і сателітських військ, а маючи вже в Європі ефективніші нуклеарні ракети середнього засягу, чим Захід, він намагається тільки протидіяти модернізації того роду зброї на Заході.

Що хотів я сказати, пишучи вище?

Ми розпинаємося проти САЛТ II, мовляв, совітам не можна довіряти. Ніхто їм не довіряє, а зокрема американський уряд, і наші поради сперті на нашому досвіді з совітами — не мають сенсу, ні ваги. Нуклеарна зброя втратила "достовірність" ("credibility"). Тому залишімо знавцям, чи краще для Америки ратифікувати той договір урахуваючи стратегічні і політичні

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ЧАСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Як було вже подано в попередній статті, є чотири види підставового життєвого забезпечення:

1. Часове забезпечення.
2. Забезпечення на ціле життя.
3. Життєве забезпечення з визначеним часом плачання вкладок.
4. Вивільняльне забезпечення.

Всі інші забезпечення є комбінацією позвищих чотирьох родів забезпечення. Згадані роди грамот забезпечують на випадок смерті, але вони дуже різняться між собою висотою вкладок, бо чим більша є можливість ошаджування на грамоті (коли на грамоті нагромаджується більша грошова резерва), тим вища є вклада за неї.

Часове забезпечення не передбачає передчасного згрозелення грамоти. З огляду на це вклада за нього є найнижчі, що й робить його найбільш популярним забезпеченням для молодих родин тоді,

наслідки підписання чи невідписання того договору, бо ужитковий нуклеарної зброї зводиться до зера. Загроза зі Сходу існує, хоч наразі знезвразлизована Китаєм, але загрозливими для Заходу не нуклеарні збройні сили, а конвенційна. Захід мусить докласти всіх зусиль, щоб ці конвенційні сили довести принаймні до рівня союзових. З тією метою конвенційні відновити в ЗСА примусову військову службу. Вартість наємного війська не може бути високою. Та не тільки те! Європа теж мусить бути здатною власними силами заступити дорогу навалі зі Сходу. З тією метою Німеччина та інші західні держави мусять збільшити свої видатки і зусилля на зброні. Мають вони це зробити скоро будучи свідомими, що американська охорона нуклеарна "парасола" дуже "подрявлена" і не є одною охороною, навіть не дорівнює дощечку.

Покійно реальної загрози з боку Совітів немає. Але навіщо вони так потужно розбудовують свої сухопутні, повітряні й морські сили. Захід є на тому відтинку позаду, а щоб надігнати треба часу, а час не стоїть... Маймо те на увазі, а турботу про доцільність САЛТ II залишімо Пентагону і Раді Національної Безпеки. Вони мають змогу краще розцінити ролі всіх договорів з Союзним Союзом, чим ми. Особливо не вживаймося із "порадами" для уряду на всяких переслуваннях, бо наші поради звучать, висловлюючись делікатно, досить наївно.

(Кінець)

коли годовою родини та члени його родини найбільше потребують високого забезпечення, зокрема у випадку передчасної смерті голови родини. Потреба забезпечення для вдови і дітей змушує чоловіка, який має обмежені доходи, набути того роду забезпечення. Він може набути найвищу суму забезпечення за найнижчу вкладку.

Часове забезпечення є дійсно життєве забезпечення. Якщо забезпечення не помере в часі важності грамоти, він не одержує ніякого звороту. Але коли він помере в часі 5 чи 10-літньої важності грамоти, ним назначений спадкоємець одержить виплату повної суми забезпечення.

Про це вже була мова в одній з наших попередніх статей на союзові теми, де цей рід забезпечення названо "готовим спадком". Забезпечення є важне від хвилини, коли УНСоюз прийме першу вкладку від члена, бо тоді він зобов'язується виплатити спадкоємець забезпеченого члена повну суму забезпечення у випадку його передчасної смерті. Навіть коли б член заплатив вкладки тільки за рік, півроку, чи навіть чверть року й після того помер, він забезпечив свою родину на повну суму грамоти.

Грамота часового забезпечення не дає можливості ошаджування, вона дає тільки забезпечення і тому вклада за неї нижчі, як за інші роди забезпечення.

З цього погляду є доцільним, щоб особи, фінансові засоби яких є обмежені, але які потребують більшого забезпечення, набули часове забезпечення в можливо найменшому віці, чим вклада є вище, чим старший вік забезпеченого тоді, коли він його набуває. Статистика виказує, що з віком людини зростає ризик смерті.

Розгляньмо роди часового забезпечення, які можна набути в Українському Народному Союзі.

Для дорослих УНСоюз має дві класи часового забезпечення — п'ятирічну грамоту Т-5 і десятирічну Т-10, які запевняють виплату повної суми забезпечення у випадку, коли смерть наступить в часі важності грамоти.

Вкладки платяться впродовж п'яти чи десяти років, або до передчасної смерті члена. Грамоти видаються у віці від 11 до 55 років члена на \$5,000 або більшій сумі.

Порівняймо річні вклада

ки цього дешевого часового забезпечення.

У віці 30 років, за забезпечення п'ятирічної грамотою Т-5 на суму \$10,000 вклада вносить \$60.20 річно, а за забезпечення десятирічної грамотою Т-10 на суму \$10,000 вклада вносить \$63.30 річно. Від заплачених вкладок за обидві класи грамот одержите річну дивиденду в сумі \$10.00, що самозрозуміло зменшує суму вкладки.

Коли б ви хотіли взяти ще додаткове, подвійне забезпечення на випадок акцидентної смерті, вклада вносимитимуть річно \$7.70 більше за кожну класу часового забезпечення. За додаткову вкладку \$7.70 річно ви подвоюєте суму свого забезпечення.

Часове забезпечення в класі Т-5 чи Т-10 є корисне ще й тим, що воно може бути кожчасно, на бажання члена, змінене на всякі інші роди забезпечення, тобто на такі, які видавав УНСоюз в часі видачі грамот часового забезпечення, без окремого лікарського огляду. Це є дуже важливе для члена, який в міжчасі, коли набув грамоту часового забезпечення на 5 чи 10 років, захворів і з тієї причини не міг би бути окремо забезпечений.

Часова грамота УНСоюзу Т-5 і Т-10 є високою сумою забезпечення й з найнижчою вкладкою не може рівнятися з ніяким іншим родом забезпечення. Чи ж цей рід забезпечення не промовляє до Вас своєю високою вартістю саме тепер, коли ваші заробітки не є достатні?

Не зволікайте! Ще сьогодні набудете в УНСоюзі цей рід забезпечення!

Запитаєте чому?

Перш за все тому, що ніде не знайдете такого забезпечення з такою низькою вкладкою. А друга, дуже важна причина, це те, що з хвилиною, коли забезпечите себе грамотою УНСоюзу Т-5 чи Т-10, станете частиною нашого "Кореня" — членом нашої 87,000-ої Братської Родини, станете співласником \$43,000,000-го майна, спілчачником програми, яка має на меті допомогати членам Союзу, українським організаціям, церквам і громадам. Ваше членство в УНСоюзі у великій мірі допоможе у видаванні одногого у вільному світі щоденника "Свобода", англномовний тижневик "Юкреніс Віклі", як також у приділенні стипендії для потребуючих дітей наших членів, у допомозі всьому тому, що нам дороге, що представляє нашу українську справу, справу, яку навчили нас батьки любити і їй допомагати.

Не чекайте! Долучіться до нас у 85-річчя нашого існування і в той спосіб допоможіть спільно відсвяткувати наш Ювілей.

З НАШИХ БУДНІВ

СЛАВА КАНАДІ!

Зараз після святкового концерту в Таен Голлі-і в Нью Йорку, з нагоди 50-річчя ОУН, відбулося в клубі "Діброва" при Другій евенінг громадське обговорення цієї небуденної імпрези. В обговоренні взяли по-сусідству участь також і деякі патріоти з політичного перелазу "Лиса Микита".

— Про солістів такої класи, як Кокільська і Добрянський, — заявив патріот, що смакував скака "на скалах", — я не згадувати слова: про них написав в "Свободі" такий експерт, як пан маестро Терен. Що ж до хорів, то мушу з прикритістю сказати, що Канада має нас овер! Таких хороших ансамблів, як їх має торонтський осередок СУМ-у, не виставить вам Нью Йорк навіть до спілку з Пасейком! А що вже говорити про оркестру "Батурин"! Це вам не тільки краса, але й сила!

— У всьому заслуга пана маістра Василя Кардаша, — сказав колишній соліст давньої "Думки", — це перелаз корейської війни. Треба сказати, що наш диригент "Жайворонки" пан професор Стругацький, диригує перша класа, але більше руками намагає. А чи ви заважали, як диригує маестро Кардаш?.. Отак, делікатно, пальчиками, як коліс, було, у Львові, Дмитро Котко диригував.

— А яка в нього дисципліна, як у хорах так і в оркестрі! — зауважив, хтось з колишніх утістів.

— Кожний оркестрант тримає в руках трубку чи кларнета ніби вояк карабіна: на струнку!

— А чи ви, друзі, запитали, що в оркестрі було також з десяток гарних дівочат? — поставив несподівано питання в справі формальний пан бармендер.

— Що ти кажеш?.. Диви! А й і не пізнає! — почувшись здивовані голоси.

— Ти по трубі чи кларнеті не впізнаєш, хто в оркестрі хлопець а хто дівочина, якщо всі в одностроях. В такому випадку, панове-товариство, треба дивитися на кшталти, — почав молодіших друзів присутній в почесній президії пан маестро Михайло Черешньовський.

Хтось з патріотів поставив пропозицію підняти вгору чарки за такі звані "кшталти" і за королівсько-українську Канаду...

Пропозицію прийнято з ентузіазмом.

І к е р

Іван Поритко

БРАТСТВО УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТІЛЬЦІВ

(2)

Товариська зустріч УСС-ів була дуже сердечна. Вони розійшлися молодими, а стрінулися сиволосими або безволосими стариками. Не диво, що дехто не пізнав свого близького друга з воєнних років. З'їзд по обговоренні організаційних справ, постановив оформитися в "Союз Українських Січових Стільців", яким мало відповісти давнє товариство "Український Січовий Союз", заснований 1912 року у Львові. Принято рамовий статут, а статутова комісія отримала доручення цей статут остаточно оформити. Згідно зі статутом вибрано керівні органи Союзу УСС, а саме: Головну Раду, як репрезентативний орган на чолі з д-ром Никифором Пришколом, Іваном Поритком, заст. голови, Михайлом Островським, секретарем та Головну Управу в такому складі: Осип Навроцький — голова, Петро Постолюк — заст. голови і Осип Бандера — секретар. Членами Управи були Роман Купчинський і Лев Лепкий. З'їзд постановив як перше завдання Союзу — це плекання історичної традиції УСС: ідеал української державності та доручив керівним органам підпорядкувати йому всі почини. В обличчя внутрішнього розвитку нашої еміграції, з'їзд ухвалив звернутися до провідних громадських чинників із закликом об'єднатися до позитивної праці на користь Батьківщини.

Після з'їзду Головна Рада виявила за короткий час живі діяльність. За чотири місяці розробила докладний план праці Союзу та його виконувала. Нав'язано контакт з УСС-ми в ЗСА й Канаді. Приступлено до збирання та забезпечення пам'яток з визвольних змагань. Пророблено підготовчу роботу до видання монографічного збірника першого етапу, що видання традиції українського війська, та інших видань з недалекого минулого. Задля

фізичного збереження були зроблені заходи, щоб поселити УСС-ів в одній громаді для успішного виконання запланованої праці.

Весною 1948 року об'єднано в Союзі 209 УСС-ів, і кінських СС-ів, зорганізованих в Станицях в Автсбурзі, Бертегсгадені, Байройті, Ганновері, Миттенвальді, Мюнхені й Регенсбурзі (187 та в Зальбурзі, Австрія (22).

Головна Рада у своїй початковій праці найбільше уваги присвячувала проблемі утривалення культу стрілецьких традицій серед нашої молоді. З огляду на те, що вся наша мемуаристика зі збройної боротьби, друкована перед Другою світовою війною, на якій виховувалася молодь 20-30 років, пропала під час воєнних хуртовин 1939-45 років. Головна Рада вже тоді сталася відновити віднайдено "Червона Калина", яке серед нових обставин продовжувало б видання виховної літератури для молоді. Головна Рада увійшла у зв'язки з проводом Платового Уряду в Німеччині й запропонувала зустріч молоді з УСС-ами під час другого з'їзду УСС, назначеного в часі Зелених Свят в днях 19-го і 20-го червня 1948 року.

Головна Рада виходила при цьому з того, що під час організації Легіону УСС-ів в 1914 році Плат дав йому все своє здібне до зброї юнацтво разом з виховниками та що платувни в рядах УСС-ів, як старшини чи стрільці, були не тільки зразковими вояками, але й співтоваришами новітньої ідеології українського вояка.

Провід Плату пішов на запропоновану співпрацю з УСС-ми та доручив своєму юнацтву приготуватися до акту передачі стрілецьких традицій. Для акту передачі вибрано 5 юнацький Курнім ім. Федора Черняка, нашого товариша по зброї, що мав перебрати традиції УСС-ів символічно для всієї української молоді, цето в неорганізованій в Платі. На з'їзд УСС-ів запрошено представників СУМ, як представників позаплатової нашої молоді.

У численних зустрічах з українською молоддю в таборах де були наші Станції УСС-и виявляли гасла стрілецької ідеології, яка формувалася серед реву гармат воєнних років 1914-1920 і стала потім для всіх УСС-ів дороговказом у мирній громадській праці після війни. Таким чином УСС бажали зберегти нашу молодь перед

викривленням "патріотизмом", самозакоханістю, духовним примітивізмом і вузьким партійним світоглядом, які в той час отруювали благородні душі нашої молоді. Одночасно ми намагалися заставити її працювати над собою і солідно підготуватися до важких відповідальних обов'язків в майбутньому.

На другому з'їзді УСС, члени застановлялися над характером Союзу стали на становищі, що УСС не є тепер вояками, отже й товариство УСС-ів не є військове, а комбатансько-громадське товариство. В громадському житті УСС повинні — як коліс — зберігати давні стрілецькі чесноти. Перш за все УСС повинні працювати чесно, з посватою, до брата по крові відноситься полицарський й з вирозумінням. З'їзд постановив вимогу перед кожним членом УСС, щоб він в громадське життя вніс дух єдності і братолобії. Не в'яжучи нікого відносно політично-партійною ідеологією. З'їзд також вимагав від УСС-ів у своїй політичній організації — поборювати прояви нетерпимості.

З'їзд УСС гостро засудив титуломанію серед нашого колишнього воїнства, зокрема — всупереч принципів, шанованому в усьому світі, — підвищування до вищих військових ступенів членів неіснуючої армії. Прямемо нам ствердити, що таке становище у тих справах зайняли старшини УГА та Братство кол. вояків і УД УНА.

З'їзд затвердив статут товариства, при чому змінено назву на "Братство Українських Січових Стільців". Апробував ініціативу Головної Ради в справі об'єднання всіх комбатанських організацій. З'їзд із задоволенням прийняв до відома, що до Головної Ради Союзу Українських Ветеранів вибрано д-ра Никифора Пришколу на першому, заступника, Івана Поритка — на другого заступника голови й доручив їм завершити справу об'єднання.

(Продовження буде)

Митрополит-номінат Мирослав Любачівський відвідав Менора Джуніора коледж

У четвер, 27 вересня, о. шамбелан Мирослав Любачівський, Архископ-номінат, зустрівся із членами адміністрації Менора Джуніора коледжу у Дженкінтаві, Па. На фото стоять у першому ряду (зліва): М. Кічула — фінансовий урядовець, Сестра М. Кларк, ЧСВВ — президент коледжу, о. шамбелан д-р Мирослав Любачівський, Архископ-номінат, Сестра Анна — бібліотекар; у другому ряду стоять (зліва): Дж. Шілде — директор зовнішніх зв'язків і розвитку, Сестра Сесілія — декан студентів, Сестра Діа — декан для справ академічних, Сестра Антонія Анна — декан, яка завідує прийняттям студентів та покладом адміністративних справ. Архископ-номінат в минулому був капеланом і вчителем у Менор Джуніор коледжі в Дженкінтаві, Па.

КОМУНІКАТ ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

Цією дорогою повідомляємо українську спільноту в діаспорі, що з 1-го серпня 1979 р., мгр Антін Мельник перебрив обов'язки директора Європейського Представництва ЗУАДКомітету в Мюнхені. Західна Німеччина, після несподіваної смерті дир. Михайла Рудка.

Новоименований директор ЕП мгр А. Мельник, який є тепер головою ЦПУЕН в Німеччині, відомий усім, як неомовний працівник на різних відтинках нашого громадського й політичного життя. Тому ми віримо, що за допомогою нашої спільноти він зможе виконувати свої нелегкі обов'язки керівника Європейського Представництва ЗУАДКомітету.

Ми рівнож бажаємо висловити прилюдну подяку уповноваженому ЗУАД ред. Ярославові Гайвасові за ділове та ефективне покладання складних проблем зв'язаних із нашим представництвом у Мюнхені та організаційними контактами нашої діяльності у Відні. Така ж подяка і признання прислуговує членам Контрольної комісії ЕП п. Зенону Марцковичу і о. протопресвітері Палладію Дубицькому, за їхню дуже віддану допомогу і співпрацю у збереженні, упорядкуванні і переданні діловодства, майна і документації ЕП, новому директору представництва в Мюнхені.

Ми переконані в цьому, що наші суспільно-громадські й політичні організації підтримають зусилля нового директора ЕП, а тим самим і почини нашої, так важливої під сучасну пору установи, якою є ЗУАДКомітет.

За Екзекутиву ЗУАДКомітету

д-р Олександр Білик — голова

Микола Кавка — секретар

Наукове Товариство ім. Шевченка
та
Українська Віпна Академія Наук
впаштовують

ВЕЧІР МИХАЙЛА ДРАЙ-ХМАРИ

з нагоди появи його книжки
З ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВОЇ СПАДЩИНИ
ПРОГРАМА

Відкриття... ЮРІЙ ШЕВЕЛЬОВ, голова УВАН
„Про літературознавчу працю М. Драй-Хмари“
ГРИГОРІЙ КОСТЮК
„Поетика М. Драй-Хмари“
ВАСИЛЬ ЛЕВ
„Спогади про батька“
ОКСАНА ДРАЙ-ХМАРА-АШЕР
Вибір з поезій та щоденника М. Драй-Хмари
ПАРИСА КУКРИЦЬКА (ВОЛОДИМИР ЛИСНЯК)
Закриття... ЯРОСЛАВ ПАДОХ, голова НТШ

Після програми — кави й солодке
Вечір відбудеться

в неділю, 4-го листопада 1979 р., год. 6 веч.
у великій залі Українського Інституту Америки
2 Іст 79-та вул. у НЬО ЙОРКУ, Н. Й.

Союз Українок Америки — Відділи 66 і 108
в Нью Гейвен, Конн.
мають честь запросити Вас на

ОСІННІ ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ

які відбудуться

в суботу, 24-го листопада 1979 року
в Ansonia Armory, 5 State St., Ansonia, Conn.
Приграватиме оркестра „Рушничок“

Квитки можна замовляти в Пань:

Марія Антонішин (203) 795-6959
Геня Козак-Гарай (203) 389-6076
Д-р Олена Томору (203) 776-7313

3 шаблею козацькою й хрестом

(На прохання зі сл. Миколою Литваківським)

У добрий козацький родині з'явився на світ 80 років тому Микола Литваківський. Виховання його було з дитячих літ спрямоване на вірність Україні й гартування тіла й волі. Коли він підріс, якраз назрівала революція 1917 року, і молодий, здібний юнак без вагання покинув початки успішної службової кар'єри й пішов до Залізничного куреня Вільного Козацтва. Під градом куль молоді воляки кидалися в бій із московським напасником, і в сутичці під Арсеналом Микола Литваківський був поранений. Це була його присяга на вічну службу Україні, яку він з честю довів до кінця.

Гриміли бої, а разом з кулями косив лютий тиф. Не обминув він і Миколу Литваківського, але козацька сила поборолла недугу, й образ по одужанні він знову йде в бій. Під час короткого перерви Микола Литваківський одружився зі своєю нареченою Наталією, що була йому вірним другом до останніх днів. У 1921 році, коли наші війська мусили залишити Батьківщину, Микола Литваківський був інтернований у Каліші. Воляки вельми трималися, як одна родина, і кожен старався бути й у цих невідрадних умовах корисним для свого народу.

Микола Литваківський вирішив змінити шаблею на Хрест Божий. Обдарований пречудовим голосом і крайномовством, він здобув духовну освіту й у 1949 році став священником. Як то кажуть, нема біди без користи: завдяки своїй новій діяльності, о. Микола вийшов у широкі маси ново-прибулих українців, що ще пахнули українським степом і творили українські острівці в таборах ДПН. Зі своєю паствою о. Микола переїхав на американський континент і тут прославився як палкий, енергійний проповідник, широкі патріот і будівничий українських парафій та церков. Він відважно починав будівництво, перемігав боязнь і нерішучість інших, сам перший давав свій щедрий вклад і своєю вірою й упевненістю поривав маси за собою. Величний храм св. Покрови в Детройті — це пам'ятник о. Миколі Литваківському, окраса міста й зразок українського ренесансу.

Але не для того будував о. Микола церкви, щоб у них лиш молитися. Для нього не було питання — що важливіше: Бог чи Україна? Для нього Бог і Україна були одне поняття, і тому церква для о. Миколи була вогнищем патріотизму, тим осередком, що мусив гуртувати наш нарід і виховувати його. При церкві мусили бути школа, молодіжні гуртки, збори, лекції, імпреси. Проповіді о. Миколи було любіше слухати, бо в них променіла любов до рідного краю і кожного разу о. Микола, колишній воляк, нагадував, що треба готуватися до боротьби за нашу суверенність.

Шли літа, о. Микола та його вірна дружина ставали старші, але вони того не помічали. Вивчився на лікарів їх єдиний син Анатолій і одружився з Галею, дочкою сотника Полтавченка, також інтернованого воляка. Попірали гарні внуки, Наталя й Марко. От і шістдесят п'ять минуло — нормальний вік „відставки“ але священник не „відсталяється“, він стоїть при Престолі, поки його Бог не покличе. Минуло й сімдесят вже й вісімдесятка недале-

Іранський шах Паглеві...

(Закінчення зі стор. 1)

час перебувала його прибічна служба безпеки. В Ірані Аятолла Садек Халхалі, суддя революційного трибуналу, який видав наказ вбити шаха, закликав мусульманів в ЗСА — витягнути колишнього монарха зі шпиталю і розірвати його на куски. „Еттелат“ газета в Теграні, столиці Ірану, осудила вчинок ЗСА дозволити шахові прибути до цієї країни, сказавши, що „суперечні звідомлення“ вказують, що йдуть шаха, яку навіть „іранське“ закордонне „міністерство“ окреслює раком фактично є „політичний хворобою“. Атака цієї газети на Вашингтон наступила, не зважаючи на вітвірову заяву Державного департаменту ЗСА, який запевнив іранський уряд, що шах і його жінка не дістануть дозволу замешкати в ЗСА або провадити будь-яку політичну діяльність.

МИРЯНСЬКА СТУДІЙНА...

(Закінчення зі стор. 1)

взаємини до парафії, як також проф. Б. Лончина, голова Крайової управи Українського Патріархального Товариства в ЗСА, що доповідав про чергові завдання мирянського руху в цілому. Доповідачі себе доповнювали і висували на сьогоднішній день конкретних нових завдань. Наголошено потребу співпраці між мирянами і духовенством. Ми тільки спільно можемо скріпити патріархальний устрій, якщо наші парафії, наша праця на місцях буде відзеркалювати ідею помисності відзначатиметься релігійним духом і динамікою. Треба бути практичним християнином, щоб мати місце в мирянському русі. Наша поведінка мусить бути згідна із заповідями і вимогами християнської моралі. Великі й практичні цілі не можуть освячувати наших засобів. Ми повинні реагувати на різні недосконалості, спокійно, гідно і мужньо. „Час на фесверки в патріархальній роботі минає, треба взятися до конструктивної праці на місці, час розбудувати помисність на низах!“ — сказав д-р Лончина.

Дві далішні доповіді звернули увагу на актуальні сьогоднішні справи, до яких також треба підійти з поважним передуманням і відповідальністю. Кілька міркувань про український екуменізм і зокрема взаємини з православними висловив д-р В. Маркус, критикуючи однакову деякі неспецифічні настанови так серед українців католиків, як і серед православних. Він накреслив низку практичних напрямків та настанов, що і як би нам треба робити. Під кутом Тисчоліття християнства до цих справ підійшов д-р М. Лабунька (Філадельфія), який широко з'ясував значення Ювілею, подав аналогії, як побічні ювілеї відзначали чужі і ми в минулому, і як нам тепер треба б до цього підійти.

Широка дискусія дала можливість висловити коротко і різноманітні думки про релігійні дискусії. Підсумки цієї першої цього року мирянської студійної наради провів В. Маркус. Деякі з доповідей будуть друкуватися у мирянській і релігійній пресі, а перебіг наради буде подано докладніше в журналі „Патріархат“.

Учасники цієї наскрізь успішної конференції, взяли участь в Свято-Покровських святкуваннях Парафії Св. тих Володимира і Ольги, які відбулися напередодні та в сам день Покрови, 14-го жовтня. Наступні подібні наради заплановано відбутися в Філадельфії 24-го листопада.

ко, а о. Микола і його нерозлучна паніматка експресом їдуть тридцять миль до церкви й не нарікають. Скрізь видно його високу, стану постать, а поруч з ним — його „маленький“ панімат. Вони вельми часу в центрі подій, там, де їх кличе життя. О. Микола був справжнім соборником завжди таким, як він, у нас настало зближення всіх українців на еміграції.

Напевно він дожив би до сотні літ і був би ще корисний для української справи. Але... Тажко захворів його єдиний син, його гордість і надія. З того часу о. Микола став підпалати, танути, як свіча. Вже немічним, кілька тижнів до своєї кінчини, він втомився іздавши понад п'ять експресів яких 15 миль, щоб відвідати сина. Все б він віддав, включно зі своїм життям, щоб тільки врятувати сина... І коли йому скінчилося 80 літ, о. Микола відійшов від нас. Смерть його була спокійна й тиха. Він гарно жив — і гарно вмер.

Хоронили його в Чикаго, в катедрі св. Володимира, дуже урочисто, як належить священникові. Всі, хто міг, священники прибули, щоб віддати йому шану й й достойно відповісти на небесну путь. В Службі Божій увечері, 18-го липня брали участь отці: о. Білєцький, декан катедр св. Володимира, о. митрат Крестюк, о. Красевич, о. Зботанів, о. Головок, а провадив Службою пресов. Владика Константинос, з допомогою іподіакона А. Партакевича й у супроводі прекрасного хору під керівництвом о. Степана Позняка. В церкві було повно українців з усіх наближених місцевостей: прийшли востаннє поклонитися о. Миколі і православні, й католики, бо він був любий і помічним їм усім. Отець Федір Білєцький виголосив зворушливу промову й запросив тих, що „можуть“, прийти на похорон наступного ранку. І хоча це був робочий день, багато прийшло. Знов почалась урочиста Служба, що й відправили під керівництвом Владика Константинос, о. декан Білєцький, о. Кулик, о. Зботанів, о. Головок. Згодом надійшов і отець Мар'ян Бутринський, із сусідньої грекокатолічної парафії св. Володимира й Ольги, та взяв участь у Богослуженні. Цим разом прощальне слово виголосив Владика, присутні попрощалися із Покійним, і тіло його літаком було перевезено до Бавнд Бруку, де й було віддано землі наступного ранку.

А в Чикаго ті, що прибули на похорон, пішли до парафіяльної залі, де добродушні Сестриці приготували поминки. Товариші по зброї та інші друзі зрушено розповідали про славу пам'яті о. Миколу, може трохи несистематично й епізодично, але ширше, і перед нами ще яскравіше вимальовувалась постать цього вірного й завзятого козака, справжнього Сина України.

Родина Покійного просила замість квітів дарувати пожертви на Семінарію та на Дім Культури при церкві св. Андрія в Бавнд Бруку. Присутні склали поважну суму на цю корисну ціль, на вірну пам'ять нашому дорогому отцеві Миколі Литваківському.

Ганна Чернін

д-р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Темі

Лікарський довідник.

Книжка у твердій темно-зеленій обгорці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок. Ціна 7.00 дол.

SVOBODA

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07303

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтового податку.

Дискусія...

(Закінчення зі стор. 1)

ся допущення чи недопущення мов у офіційний державний мовообіг (напр., у Квебеку французька мова) то в виняткових обставинах мовне законодавство йде в напрямі забезпечення чистоти мови, зокрема в лексикальній сфері — в словниковій й фразеологічній. Показовий з цього погляду закон із 31-го грудня 1975 року французького уряду в Парижі, що нормує вживання іноземних („чужих“) слів і висловів, зокрема американських англійців, що після II світової війни почали масово втискатися в французьку мову. Проф. Вольф ілюстрував цей факт багатьма прикладами з сучасного французького словника й вказував на способи, якими мовні пуристи стараються запобігти чужим впливам. Закон із 1975 року — кульмінаційна точка в цьому напрямі й він багато причинився до очищення французької мови з чужих словникових впливів. Підтримана законом нова мовна політика у Франції може служити за добрий приклад для інших народів, які намагаються зберегти свою культурну й мовну самобутність.

Після доповіді проф. Вольфа проф. Яр. Рудницький з Монреалю, вказуючи на потребу мовної легіслації не тільки у Франції й не тільки в ділянці мовно-мовного пуризму. Він видвинув проблему антилінгвістичної легіслації й її потребу в деяких країнах, зокрема в СССР. Після закінчення дискусії під час товариської зустрічі проф. Рудницький передав гостеві деякі українські видання, в тому пращо про лінгвістику.

Мілена Рудницька Невидимі Стигмати

Книжка у твердій темно-бронзовій обгорці із золотими буквами. 662 сторінок із фотографічною документцією. Ціна 15.00 доларів.

SVOBODA

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07303

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтового податку.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова

грамота

УКРАЇНСЬКОГО

НАРОДНОГО

СОЮЗУ!

Померла славна оперна...

(Закінчення зі стор. 1)

полі і Венеції та інших містах. Переїхавши 1946 року до Англії, виступала в Лондонському Оперному Театрі і Ковент Гарден, відтак в „Модерне“ у Зальцбурзі, Австрія, в Парижі, Барселоні, Швейцарії та Альжирі та інших містах і державах, здобувачи міжнародну славу співачки. У 1958 році сл. п. Євгенія Зарицька приїхала до ЗСА і алаштувала декілька дуже успішних концертів — в Нью-Йорку, Чикаго і Філадельфії.

Сл. п. Є. Зарицька була передусім непересічно музикальною та інтелектуальною концертною співачкою, завдяки чому виступала як солістка симфонічних концертів світових оркестрів і диригентів. Виконання деяких цих концертів появилося на платівках: Малера „Lieder des fahrenden Gesellen“ здиригентом ван Бейнмом, пісні Шопена і Мусоргського та заголовна партія в опері Оффенбаха

Бучач і Бучаччина

Історично-мемуарний збірник. Книжка у твердій порцеляній обгорці із золотими буквами. Роботи мистця ЛЮКА ГНІЗДОВСЬКОГО. 942 сторінок. Малюнок.

Ціна \$25.00 + \$1.00 переїздки

SVOBODA

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07303

У десяту, невимовно сумну річницю несподіваної смерті, на 47-му році життя, моєї Незабутної ДОНІ

бл. п. ЛІДІЇ ОЛЕЙКО з дому НАЗАР

буде відправлена
СПЛУЖБА БОЖА

у четвер, 1-го листопада 1979 р. в церкві св. Миколая в Торонті, Канада, о год. 9-й ранку
І ПАРАСТАС в церкві св. Юра в Нью-Йорку, о год. 7-й ранку.

Про молитви за душу Покійної просить —

мама — ОПЕНА НАЗАР

У її незабутню пам'ять складаю \$25.00 доларів на будову української католицької церкви в Лорді.

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в Парижі, Франція, дня 5-го жовтня 1979 року, після довгої і тяжкої хвороби, відійшла у Вічність, наша Найдорожча ЖІЗНЬ ОКСАНА ТЕТЯНА І ТЕТЯ

бл. п. ЄВГЕНІЯ ДЕ НОВИНА ЗАРИЦЬКА

опера співачка європейських сцен. ПОХОРОНЕНА 11-го жовтня 1979 року з української католицької церкви св. Володимира, на цвинтарі „De Bagneux“ у Парижі, Франція.

Горем прибиті:
син — РОМУАЛД
племінник:
ЛІДІЯ ВОЛОСЯНСЬКА з родиною
ХРИСТЯ ПОЛЯК з донькою
племінник:
ЛЕОНІД ЯВОРСЬКИЙ з родиною
МИРОСЛАВ ЯВОРСЬКИЙ з родиною
ІРЕНА КОСТЕЛЬНИК з родиною
ЗЕНОВІЙ КОСТЕЛЬНИК з родиною
та ближчі і дальша Родина в Україні, Європі та Америці

Ділимося сумною і болісною вісткою з Родиною, Приятелями і Громадянами, що після довгої і важкої недуги, з волі Божої, відійшов від нас, дня 25-го жовтня 1979 року

наш Найдорожчий ЧОПОВІК. ТАТО І ДІДУСЬ

сл. п.

ІНЖ. МИКОЛА ЯРИМОВИЧ

народжений 7-го жовтня 1899 року в Тернополі, Зах. Україна.

Покійний брав участь у Визвольних Змаганнях в рядах УГА, після чого був інтернований в таборі полонених в Тухолі, нагороджений Хрестами С. Петлі, був членом професійних, громадських, наукових і церковних організацій в Україні і ЗСА.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 26-го жовтня 1979 року в похоронному заведенні Humiston, Kerhonkson, N.Y. о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН в суботу, 27-го жовтня 1979 р., о год. 11:30 ранку в похоронному заведенні, а в 12-й год. дня до церкви Пресв. Трійці в Кергонсоні і опісля на місцеве кладовище.

В глибокому смутку:

ОЛЬГА — дружина
д-р МИХАЙЛО — син з дружиною РОКСОЛЯНОЮ
ТЕТЯНА — вунуки
Ближчі і дальша Родина в ЗСА і в Україні

Statler Hilton Hotel, New York, N.Y.

7-ма Авеню і 33-тя вул.

TERRACE BALL ROOM — 1-ий поверх

Оркестра Богдана Гіряка.

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ — впаштовує

БАЛЬ ДЕБЮТАНТОК СУМ-Америки

Субота, 9-го лютого 1980 року, год. 8:30 веч.

ЗГОПОШЕННЯ ДЕБЮТАНТОК у місцевих Осередках або у Крайовій Управі СУМ-Америки.

Тел.: (212) 477-3084

До дебюту на баль дебютанток СУМ-Америки прийматиметься всю українську молоді східних стейтів Америки.

